

Informe de l'interventor de comptes al pressupost

Esplais Catalans

èsplac

Esplais Catalans

Documentació AGO 2023

Informe de l'Interventor de Comptes d'Esplais Catalans:

Com a interventor de comptes d'Esplais Catalans, en compliment del que disposen els estatuts de l'associació en el seu article 58 emeto l'informe següent:

Comentaris previs:

- Recordar que l'Interventor de comptes emet informes sobre els documents de caire econòmic que se sotmeten a l'aprovació de l'Assemblea, amb la finalitat que els esplais tingueu una eina més per interpretar la documentació i poder emetre un vot més informat.
- No obstant l'anterior, dir que aquest informe o qualsevol d'altre que es pugui emetre des de la Intervenció de comptes no és un informe d'auditoria, i per tant no es tracta de contrastar si la comptabilitat de l'associació és fidedigna o compleix amb la normativa fiscal o comptable, sinó que busca analitzar els comptes d'Esplais Catalans des de l'òptica política i d'acord amb el pla de treball, i si la realitat econòmica de l'associació és coherent amb l'ideari, valors i activitats que aquesta desenvolupa.
- En aquest informe concret, l'anàlisi se centra en el Pressupost 2024, que no deixa de ser una previsió d'ingressos i despeses per a l'exercici 2024. El Pressupost 2024 és la plasmació econòmica del Pla de treball, i per tant només es poden analitzar intencions així com si són coherents els dos documents, i si responen al Pla estratègic de l'associació.
- Així, per elaborar aquest informe, s'han analitzat els següents documents facilitats per la Secretaria General d'Esplais Catalans o que es troben a la web de l'associació:
 - Memòria 2022 – 2023
 - Pla de Treball 2023 - 2024
 - Pla estratègic 2021 – 2024
 - Pressupost 2024

Valoració d'aspectes formals

- La integració de la memòria, el pla de treball i les variacions de pressupost en un únic document permet seguir relacionar constantment el que es planteja d'acció amb el seu impacte econòmic, tot i que no és fins que s'arriba a l'apartat del pressupost pròpiament dit que es disposa d'una visió més global d'aquest camp, sense el qual costa de fer-se una imatge precisa de les principals magnituds del pressupost. Tot i això, tot i que pugui semblar reiteratiu, penso que seria convenient afegir algun gràfic més per contextualitzar millor les grans xifres, més enllà del que ja s'inclou.
- La documentació econòmica es presenta amb un llenguatge planer i entenedor que en facilita la lectura i la comprensió, tot i que potser faltaria desenvolupar millor alguna explicació. Per exemple, la referent al Romanent, s'explica que no s'inclou al Pressupost de 2024 perquè no hi ha cap gran activitat (Monifesta't,...) tot i que la raó és que amb els ingressos corrents de 2024 es pot cobrir tota la

despesa corrent de 2024, sense necessitat d'utilitzar els beneficis obtinguts d'altres anys. Igualment, per exemple als ingressos, dins de la Generalitat de Catalunya, es preveu ingressar 110.000 € menys pel concepte del 0,7% d'IRPF respecte de 2023, però s'amplia en la mateixa quantia la Subvenció de la Direcció General de Joventut, sense donar cap explicació sobre aquest canvi rellevant de classificació, per bé que no d'import.

- L'explicació del Pressupost és pedagògica i explica de forma senzilla les despeses previstes i els ingressos, potser es podria desenvolupar una mica més algun aspecte, o donar més informació. Em ve al cap la menció en diferents punts de l'error del càlcul en anys anteriors de les quotes a la Seguretat Social, no em queda clar si era un error del passat o que no es va preveure al 2023 que amb la reforma del sistema de pensions per part del Govern espanyol, es van incrementar les cotitzacions a la Seguretat Social.
- El Pressupost conté alguns gràfics, però potser n'hi hauria d'haver més, ja que el format de taula comparativa, el més utilitzat, permet veure el detall però dificulta la visió en conjunt si no n'estaràs avesat.
- Per suggerir algunes millores de tipus formal i facilitar-ne la lectura:
 - Apareixen algunes comparatives entre el pressupost de 2024 i els anteriors, en la mesura del possible seria bo comparar-ho amb l'execució pressupostària real, més que amb el pressupost.
 - Caldria fer explicacions més concretes sobre les principals partides, d'ingressos i despeses.

Valoració general

- El **pressupost és continuista** respecte els anys anteriors a la gran majoria de partides, mantenint la inèrcia en activitats, estructura i funcionament, d'acord amb el Pla de Treball i el Pla estratègic en vigor.
- Sobte que malgrat que els **ingressos continuen essent massa dependents de les administracions públiques**, i específicament de la Generalitat de Catalunya, no sé trobar accions més decidides per canviar aquesta tendència. S'assumeix com un fet quan tractant-se d'un pressupost, i per donar resposta als objectius del Pla estratègic, caldria ser més enèrgics i creatius en aquest front.
- Si en l'informe del pressupost de 2023 vaig comentar que caldria revisar la conveniència d'utilitzar el romanent per quadrar el pressupost, ignoro en aquests moments si realment ha estat necessari, és bo que no es contempli el seu ús per a l'exercici 2024, deixant el romanent per moments de crisi o necessitar futura.
- Trobo a faltar a l'explicació del pressupost alguna **referència al context** actual d'alta inflació i el seu impacte sobre l'associació en les diferents derivades. Particularment també, quan es parla de gestió de persones, de l'impacte dels increments acordats en el Conveni del lleure per 2023 i 2024, que són rellevants i no sé veure l'afectació que té. Sí que la Secretaria Tècnica d'Esplac compte amb uns acords laborals específics que milloren el conveni d'aplicació, així com les

diferents fases de creixement i d'evolució, però potser caldria fer algun esment a aquesta situació.

Valoració dels ingressos

- Els **ingressos públics** continuen representant un percentatge massa alt i creixents dels ingressos de l'associació (>**83%**), que no és coherent amb els objectius del Pla estratègic vinculats a augmentar els fons d'origen privat i diversificar les fonts de finançament públiques i que no es traslladen al Pla de treball del 2023-2024 de forma prou rellevant donada la situació.
- Ja a l'informe de la Memòria Econòmica de 2021 que poso de relleu que la crisi del COVID19 ha deixat les **finances públiques molt malmeses**, i amb els tipus d'interès creixents, el servei del deute públic pressionarà cada vegada més els comptes de les AAPP. Més enllà d'això, les normes fiscals europees vinculades al dèficit i deute públic més aviat que tard es tornaran a implementar. En aquest context, no seria estrany que en el futur pròxim decaigui el finançament públic, per això Esplac hauríem de fer esforços per adequar-nos a aquesta situació. Dir només que en termes reals ja ha caigut, si hem tingut una inflació acumulada els darrers dos exercicis del 15%, i les subvencions públiques s'han mantingut estables, la caiguda en termes reals, és rellevant. Cal incrementar l'autonomia financera de l'associació.
- Una particularitat de la gestió econòmica d'Esplac que no es pot visualitzar en el pressupost és la gestió de la tresoreria, l'associació té moments durant l'any on té una gran disposició d'efectiu perquè cobra les subvencions públiques, i d'aquesta bossa de diners es va reduint progressivament a mesura que avancen els mesos, es paguen les liquidacions als esplais... això es tradueix en puntes de tresoreria rellevants, que caldria gestionar per generar ingressos a l'associació. En un context de tipus d'interès elevat, cal buscar maneres sigui via dipòsits a termini, repos,... on es tregui rendiment de l'excés de tresoreria, caldria comptar amb alguns ingressos per aquesta via.
- En els darrers dos informes, proposava com a element de reflexió el fet **d'incrementar les quotes dels esplais**, ja que des de 2014 que no es modifiquen i continuen situades a 6 €/infant i moni, això milloraria la ràtio de finançament privat. Alhora, permetria fer increments al llarg del temps més moderats que haver de fer un salt de quota rellevant quan sorgeixi algun problema, com ja va succeir el 2014. Del pressupost se'n deriva que s'esperen més ingressos d'aquesta partida pel creixement del nombre de participants, però no per increments de quota. Alhora caldria apostar més decididament per convertir monis en socis i sòcies col·laboradores. Un repte que també plantejava en els dos informes anteriors per consolidar la tendència creixent de socis col·laboradors, era obtenir la condició d'entitat d'utilitat pública, projecte que està damunt la taula des de fa anys però que no sembla que avanci, tampoc en el Pla de treball 2024. Per tant, insisteixo en aquest punt i repeteixo que *“Les entitats són resilient i lliures en la mesura que obtenen independència*

econòmica, i la millor forma d'obtenir-la és a partir de l'esforç dels seus associats".

Valoració de les despeses

- La principal despesa es correspon amb els **sous i salaris de la Secretaria Tècnica**, que està prevista que creixi el 2024 fruit del tema de la Seguretat Social que ja he comentat que caldria que s'expliqués millor, o el tema de les evolucions d'etapes de les diferents persones de la Secretaria Tècnica, igualment no es fa esment a millores resultant dels increments fixats en el conveni laboral d'aplicació.
- Valorar positivament que es mantingui el pes relatiu de la **distribució als esplais**, i que es millori, aconseguint que arribi a un nombre major d'esplais.
- Destacar l'esforç continuat de l'associació en **formació**, que hauria de comportar un major nombre de monis formats, i per tant la millora de la seva activitat. Encertat que s'hagi aprofundit en l'anàlisi de la formació que es fa i a qui va adreçada, per millorar-lo. Igualment, i com he mencionat als darrers informes, convindria tenir una consciència més alta dels costos que suposen cada tipus de formació, així com els criteris de descomptes i d'aportacions en funció de la tipologia del curs. Igualment, caldria saber l'aportació que fa Esplac per a cada participant dels cursos, i especificar les aportacions que fa Esplais Catalans a l'Escola Lliure el Sol per a prestació de serveis (cursos) i com a aportació a l'estructura, podent-ho justificar, en el pressupost no ho sé veure.
- Destacar també l'aposta que sembla que es vol fer vinculat a l'àrea de **comunicació**, el replantejament i canvis al Som Esplai i l'increment de pressupost en l'àrea de comunicació per tenir més incidència en els mitjans de comunicació (en aquest cas patrocinant continguts a El Crític), que tot i ser petit en termes absoluts, penso que va en la bona direcció i segurament hauria d'anar molt més enllà. En un context de grans canvis en el consum informatiu i de difusió, així com amb les XXSS, convé que Esplais Catalans tingui una presència digital molt més forta i decidida, per aconseguir exercir de referents en l'àmbit educatiu i d'associacionisme, com es planteja al Pla estratègic.

Comentaris finals

Resumidament i de forma general, el pressupost respon al Pla de treball i al que es pretén fer. Tot i així és continuista i conservador i continua sense abordar suficientment la dependència del finançament públic quan només resta 2024 per completar els objectius estratègics de l'actual pla. Igualment, potser fora bo tenir una reflexió més profunda del context econòmic en el qual ens movem com a associació, per prendre decisions a mitjà i llarg termini.

I perquè així consti, ho signo a Sants, a 1 de novembre de 2023.

Eduard Fernando i Martínez